

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Výchovná opatření nabízená zákonem o rodině

Výchovnými opatřeními se zákon č. [94/1963](#) Sb., o rodině zabývá v ustanoveních § 42 a násl. Současná podoba těchto ustanovení je následkem přijetí zákona č. [360/1999](#) Sb., o sociálně-právní ochraně dětí oproti dřívějšímu znění poněkud stručnější a to ze zcela logického důvodu, že daná problematika je nyní právně reglementována právě zákonem o sociálně-právní ochraně dětí, který na zákon o rodině navazuje.

Výchovnými opatřeními se zákon č. [94/1963](#) Sb., o rodině zabývá v ustanoveních § 42 a násl. Současná podoba těchto ustanovení je následkem přijetí zákona č. [360/1999](#) Sb., o sociálně-právní ochraně dětí oproti dřívějšímu znění poněkud stručnější a to ze zcela logického důvodu, že daná problematika je nyní právně reglementována právě zákonem o sociálně-právní ochraně dětí, který na zákon o rodině navazuje.

Soud je oprávněn za podmínky, že tak neučinil orgán sociálně-právní ochrany dětí a vyžaduje-li to zájem na řádné výchově dětí, učinit jedno z vymezených výchovných opatření. Tato výchovná opatření mají různou povahu a sledují různé účely.

Poměrně mírným výchovným opatřením je napomenutí. Napomenutí lze udělit nezletilému, rodiči nebo i třetí osobě. Soud může podle § 43 zákona o rodině vhodným způsobem napomenout nezletilého, jeho rodiče či osoby, které narušují jeho řádnou výchovu. Dohled nad nezletilým je již poněkud přísnějším výchovným opatřením Soud je oprávněn stanovit nad nezletilým dohled a provádět jej za součinnosti školy, občanských sdružení v místě bydliště nebo na pracovišti. K tomuto výchovnému opatření přistupuje soud až ve vážnějších případech poruch ve výchově nezletilého.

Zákon o rodině též umožňuje, aby soud uložil nezletilému omezení, která zabrání škodlivým vlivům na jeho výchovu, zejména návštěvu podniků a zábav pro nezletilého vzhledem k jeho osobě nevhodných. Nevhodnými podniky a zábavami mohou být především herny, kluby, diskotéky apod. Jestliže některé z těchto opatření učiní orgán sociálně-právní ochrany dětí, nepotřebuje k tomu schválení soudu. Měnit nebo rušit taková opatření může orgán, který je učinil.

Podle zákona o rodině může opatření, kterými se omezuje rodičovská zodpovědnost, tedy ta nejzávažnější, činit pouze soud. Jen soud může pozastavit výkon rodičovské zodpovědnosti, pokud je splněna podmínka, že rodiči brání ve výkonu jeho rodičovské zodpovědnosti závažná překážka, kterou může být například dlouhodobá nemoc, nepřítomnost v rodině, výkon trestu apod., a zároveň to vyžaduje zájem dítěte. Stejně je tomu i u omezení a zbavení rodičovské zodpovědnosti. Pokud rodič nevykonává řádně povinnosti vyplývající z rodičovské zodpovědnosti a vyžaduje-li to zájem dítěte, soud jeho rodičovskou zodpovědnost omezí a vždy přitom konkrétně vymezí rozsah práv a povinností, na které se omezení vztahuje. Jestliže rodič zneužívá svou rodičovskou zodpovědnost nebo její výkon nebo ji závažným způsobem zanedbává, soud jej rodičovské zodpovědnosti zbaví.

Zákon ukládá soudu povinnost, aby v případech, kdy se rodič dopustil úmyslného trestného činu proti svému dítěti či ke spáchání trestného činu své dítě mladší patnácti let použil, popřípadě se dopustil trestného činu jako spolupachatel, návodce či pomocník k trestnému činu spáchanému jeho dítětem, aby vždy posoudil, zda tu nejsou důvody pro zahájení řízení o zbavení rodičovské

zodpovědnosti.

Zákon o rodině upravuje i institut náhradní rodinné výchovy, kdy soudu umožňuje, aby, vyžaduje-li to zájem dítěte, svěřil dítě do výchovy jiné fyzické osoby než rodiče, jestliže tato osoba poskytuje záruku jeho řádné výchovy a se svěřením dítěte souhlasí. Při volbě vhodné osoby je dáována zpravidla přednost příbuznému dítěte. Podle pravidel určených zákonem o rodině je dítě možno svěřit i do společné výchovy manželů, popřípadě do výchovy jen jednoho z manželů.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [AI omnibus](#)